

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

A projektet a
Fővárosi Önkormányzat
Környezetvédelmi Alapja
támogatta.

ISMERD MEG A Felsőrákosi- réteket!

A foglalkoztató, amit a kezdedben tartasz, azzal a céllal jött létre, hogy egy budapesti területet,

a Felsőrákosi-réteket,

közelebbről megismerhess.

- **TE IS SZERETSZ A TERMÉSZETBEN JÁRNI ÉS TÉGED IS LENYÚGÖZNEK A GEOLÓGIAI KÉPZŐDMÉNYEK, FELFIGYELSZ MINDEN SZÍNES NÖVÉNYRE ÉS ÁLLATRA?**
- **GONDOLTAD VOLNA, HOGY EZEKET A TEREMTMÉNYEKET MEGANNYI TÉNYEZŐ VESZÉLYEZTETI?**
- **ÉRDEKEL, HOGY MILYEN MÓDON TEHETSZ A TERÜLET MEGÓVÁSÁÉRT?**

Ha a kérdésekre igen a válaszod, akkor biztosan várod már, hogy kilátogathass a területre, de előtte ismerjük meg kicsit elméletben is a Felsőrákosi-réteket! Jelen foglalkoztató ebben nyújt segítséget; megismerheted fővárosunk rejtélyes és izgalmas természetes élőhelyét, érdekességeket tudhatsz meg az itt élő növényekről és állatokról.

Az egyes fejezetek mentén megismerheted, hogy milyen izgalmas helyen élünk itt a fővárosban, a fejezetek végén pedig egy-egy feladat is megoldásra vár!

HA FELKÉSZÜLTÉL, TARTS VELÜNK!

I. BUDAPEST CSODÁS ÉLŐVILÁGA

1,75 millió lakosa közül nagyon kevesen ismerik azokat az érdekes természeti kincseket, melyek fővárosunk 525 km²-én találhatók. Budapest világviszonylatban is híres egyedülálló hévizes barlangjairól, de ennél jóval több értéket rejt. Az avatatlan szemek elől elrejtőznek azok az egyedülálló természeti értékek, melyek csak fővárosunkban lelhetők fel, ilyen például a **sárgás habszegfű** (*Silene flaveszens*), mely országszerte csak a Gellért-hegyen található meg, vagy a **csikófark** (*Ephedra distachya*), melynek termős egyedei szintén itt, míg porzós példányai a Sas-hegyen fordulnak elő. Mellettük még számos olyan terület található, ami különleges és említésre méltó élővilággal rendelkezik. Gondoltad volna, hogy a város közigazgatási határain belül a jelenlegi leírások alapján több, mint 1400 vadon élő növényfaj és több, mint 270 madárfaj fordul elő? A Felsőrákosi-rétek, - a Naplás-tóval, a közeli Cinkotai parkerdővel és a Merzse-mocsárral együtt - számos vízmadár fontos pihenőhelye a tavaszi és őszi madárvonulási időszakban.

Ha érdekelnek további fővárosi értékek, itt olvashatsz utánuk:

<https://mtvsz.hu/budapest-termeszeti-kincsei-hatteranyagok>

1. FELADAT

Te mennyire ismered Budapestet?

Te mennyire ismered fővárosunkat, vajon tudod melyik terület Budapest első védett élőhelye? Mint az előbbiekben olvashattad, otthonunk telis-tele van érdekes élőhelyekkel, amelyek rengeteg állat és növény élőhelyéül szolgálnak.

A következő feladatban egy kicsit összekavarodtak az élőhelyek és a rájuk jellemző leírások, kösd össze az összetartozókat!

XII. kerület,
2 országos jelentőségű,
17 db helyi jelentőségű
természeti értékkel.

Budai Tájvédelmi Körzet
budapesti része.

Pálvölgyi-barlang
felszíni területe.

**A LEGNAGYOBB
VÉDETT TERÜLET BUDAPESTEN.**

**A LEGNAGYOBB KITERJEDÉSŰ
VÉDETT TÓ BUDAPESTEN.**

**AZ ELSŐ VÉDETT
TERÜLET BUDAPESTEN.**

**A LEGTÖBB VÉDETT
TERÜLETET TARTALMAZÓ
KERÜLET.**

**A MÁSODIK LEGFIATALABB
VÉDETT TERÜLET BUDAPESTEN.**

**A SÁRGÁS HABSZEGFŰ
OTTHONA.**

Felsőrákosi-rétek

Gellért-hegy

Naplás-tó

II. A FELSŐRÁKOSI-RÉTEK MEGKÖZELÍTÉSE

A Felsőrákosi-rétek tanösvény tömegközlekedéssel az Örs vezér teréről induló és a Keresztúri úton a XVII. kerület irányába haladó 67-es busszal közelíthető meg legkönnyebben. A Tűzok utcai megállóhelyet kell választani a leszállásnál. A terület innen már nagyon egyszerűen megtalálható, a térképen már Te is könnyen eligazodsz, a pirossal jelölt pontok a tanösvény egyes állomásait mutatják.

Tervezd meg, Te hogyan jutnál ki a területre!

ISKOLA CÍME:
MILYEN TÖMEGKÖZLEKEDÉSI ESZKÖZT HASZNÁLNA A KIJUTÁSHOZ?
MENNYI IDŐ ALATT ÉRKEZHETSZ MEG A TERÜLETRE?

Miért is különleges a Felsőrákosi-rétek élőhely?

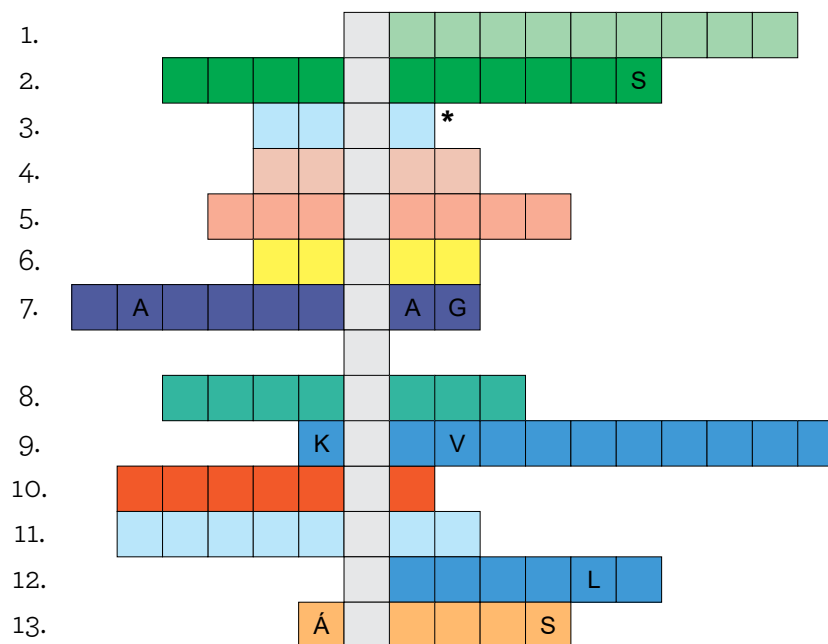
A Felsőrákosi-rétek Természetvédelmi terület jelenleg fővárosunk második legnagyobb helyi jelentőségű védett élőhelye. A patak menti élőhely rendkívül mozaikos, változatos megjelenésű, az élőhelytípusok váltakozva fordulnak elő ezen a területen. A Pesti-síkság - melynek része a Felsőrákosi-rétek is- kiemelkedő élőhely - együtteséből megmaradt élőhely foltok, ma már csak emlékeztetnek bennünket a Rákos-patak szabályozása előtti időkre, de még így is kiemelkedő jelentőségű menedéket kínálnak az ott élő állatok és növények számára.

2. FELADAT

Ismerjük meg
közelebbről a
Felsőrákosi-réteket!

Töltsd ki a keresztrejtvényt, majd
helyettesítsd be a megkapott szava-
kat a következő oldal szövegébe
(a színek segítenek a megoldásban).
A keresztrejtvény megoldására
még a későbbiekben szükséged lesz!

1. A legkisebb ellentéte.
2. Folyók „kiegyenesítése”.
3. Európa leghosszabb folyama, az oroszországi Volga után.
4. A Gödöllői-dombság észak-nyugati felén fekvő település, mely Budapest XVII. kerületével szomszédos.
5. A folyóvizek és víztermelő kutak teljesítményének mérőszáma.
6. A zárt szó ellentéte.
7. A kifejezés arra utal, hogy milyen az a terület, ahol sok élőlény él, ez a fogalom az élőhely változatosságát is mutatja, természetvédelmi szempontból is fontos tényező.
8. Az európai történelem hármaskorfeosztásában a középső korszakot nevezzük így, mely időszak a Nyugatrómai Birodalom bukásával kezdődött.
9. Az ér, csermely, patak is ebbe a vízfolyás csoportba tartozik.
10. Olyan gyepterület, amelyet nem állatokkal hasznosítanak, hanem emberi segítséggel vágják le és gyűjtik össze szénáját.
11. Így nevezzük, ahol egy folyó egy tóba vagy tengerbe ömlik.
12. A vadon élő állat- és növényfajok otthona, a természetes táj egyfajta, közös tulajdonság alapján történő részekre osztását, csoportosítását jelentik.
13. A víz nagymértékű túlfolyása, amely elborít egy korábban száraz területet.

* A megfejtést a szövegbe ékezzettel írd, így lesz értelmes a mondat.

A terület kialakulásában fontos szerepet játszott a Rákospatak, amely a Pesti-síkhöz tartozik. A []-ba torkolló kisvízfolyások közül, a Rákospatak a [] []-ú és egyben a legjelentősebb, teljes hossza 44,3 km, melyből a budapesti szakasz 23 km. Az egykori tekintélyes, -vízimalmokat hajtó [] a []-ban még a Körútba []-t, s a gyakori kiöntések miatt, már az 1700-as években szó esett a []-ról. A folyót árkokba terelték az egyes Pest és [] közötti területeken, az ezzel nyert földterületeket []-vá szerették volna alakítani. Az 1800-as években kezdődött meg a meder kibetonozása, s bár ezzel a tevékenységgel az []-ok megszűntek a környéken, de a terület []-sága is lecsökkent. Napjainkra már csak néhány ponton maradt fenn a hajdan lápos-mocsaras [] [], melynek legjelentősebb részét a Felsőrákosi-rétek őrzi.

Felsőrákosi földrajzi szempontból Budapest középpontja, mely Rákos-mezejéhez tartozik. Írásos feljegyzésekben több említést tesznek róla, miszerint a korabeli Magyarország közepének tarották. Az országgyűlések és hadjáratok indításának helyszínéről is híres a terület.

Az 1800-as évek végén 36 malmot hajtó Rákospatak mentén igen gazdag régészeti leletet találtak a kutatók. Több régészeti feltárás alkalmával urnasírok, római kori barbár edénytöredékek és emberi maradványok kerültek elő. 1972-ben szarmata kori leleteket is megtaláltak a Keresztúri út közelében.

Pest és Buda városának képe Rákos mezejéről
(1829 rajzoló: Hofbauer János, metsző: Gurk Eduard)
Forrás: <https://www.wikiwand.com/hu/Rákos-mező>

A KERESZTREJTÉNY MEGFEJTÉSE:

Forrás: https://tudomany.blog.hu/2015/06/02/_a_tudomany_legyen_mindenkie_jubileumi_emlekeve_a_150_eves_mta_szekhazban

Kőbánya első természetvédelmi területe a Felsőrákosi-rétek, de miről is híres a mai X. kerület, azaz Kőbánya? A Budapesti pesti oldalát meghatározó kőzet a mészkő. Kőbányán a XVII. századtól intenzív bányászat folyt, de mivel a munkákat a felszín alá vajt üregekben végezték, a felszínen látványos nyomát nem láthatjuk. Vajon milyen építmények készültek az itt bányászott, jól faragható mészkőből? **Ha megoldod a keresztrejtényt,** megismered az egyiket. Eláruljuk, hogy a Magyar Tudományos Akadémia és az ELTE Könyvtárának épülete is ebből az alapanyagból épült!

III. A FELSŐRÁKOSI-RÉTEK SZÍNES NÖVÉNYVILÁGA

Ahogy már az előbbieken láhattad, a Rákos-patak befolyásolta a terület alakulását, ahogy az emberi tevékenység is jelentős hatással volt rá. A víz hatására különleges élőhelyek jöhettek létre, ilyen területek a **nádasodó mocsarak**, **magassásosok** és a **lápok** is. A patak mentén az emberi tevékenység hatására jöttek létre a **liget-erdők**. Az élőhelyek változatossága miatt a növényteni értékek rendkívül változatos formában jelennek meg, ezért is oly értékes ezen terület! A fásszárú növények közül a **parti fűz** (*Salix elaeagnos*) említésre méltó, mely 4-5 méteres magasságával a folyómenti zárványokban fordul elő (ezen a területen emberi közvetítéssel jelenhetett meg). Lágyszárú növényfajok közül jóval több védett faj található meg itt, köztük több orchidea faj, mint a **vitézkosbor** (*Orchis militaris*) vagy a **mocsári nőszőfű** (*Epipactis palustris*). De más védett növények is fellelhetők a területen, a Rákos-patak mentén virágzik a **szibériai nőszirm** (*Iris sibirica*), melynek állománya itt a legnagyobb az egész fővárosban. A **budai imola** (*Centaurea sadleriana*) is fellelhető a területen, mely egy **pannon endemizmus**, vagy a **kornistárnics** (*Gentiana pneumonanthe*), amely nyár végén, ősszel található meg teljes pompájában a réteken. Ezekon kívül még rengeteg növényteni ritkaságot tartogat számunkra a Felsőrákosi-rétek, melyek közül néhányat megtalálhatsz a rejtvényben. A jelentős botanikai értékek mellett, sajnálatos módon megjelentek a területen a **tájidegen** fajok is.

Érdekesség:

A Felsőrákosi-rétek szomszédságában található Mátyásföldi repülőtér szárazabb gyepei botanikai ritkaságokat is tartogatnak, mint a homoki árvalányhaj (*Stipa borysthénica*).

Endemikus faj: olyan állatok, illetve növények összefoglaló neve, mely a jelenlegi előfordulási helyén alakult ki. Ez a jelenség jellemzően elszigetelt területeken vagy valódi szigeteken fordulhat elő, másnéven bennszülött fajoknak is nevezhetjük őket. A Kárpát-medence hegykoszorúja védelmet nyújtott a tágabb környezete számára is, így maradhatott fenn több hazai faj, mint például a **magyar kökörcsin** (*Pulsatilla flaves-cens*), **budai imola** (*Centaurea sadleriana*) vagy a **pilisi len** (*Linum dolomiticum*). Ezeket az élőlényeket pannon endemikus fajoknak nevezzünk.

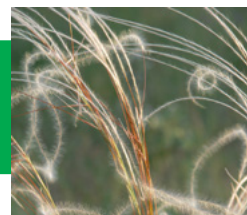

budai imola
(*Centaurea sadleriana*)

Tájidegen faj: a távoli tájak növényei gyakran emberi közvetítéssel jutottak el számos földrészre. Ezek a fajok sokszor rendkívül agresszívan terjednek, hiszen nincs természetes ellenségük, ezzel kiszorítják az őshonos növényeket. A Felsőrákosi-réteken a kanadai aranyvessző, a selyemkóró és a fehér akác található meg legnagyobb kiterjedéssel.

akác
(*Robinia pseudoacacia*)

homoki árvalányhaj
(*Stipa borysthénica*)

3. FELADAT

Mennyire ismered a növényeket?

A következő szókirakóban meg kell találnod a területen fellelhető növények közül néhányat. Ha megtaláltál egy-egy fajt, tudd meg, hogy védett faj vagy esetleg inváziós özőn-
növény-e, és írd be a 3-3 fajt a megfelelő kategóriába!

Y	L	K	X	E	G	A	V	L	L	P	S	C	L	U
C	Á	Y	K	O	Y	R	S	B	C	W	T	J	Y	R
F	R	K	J	K	Q	A	W	Y	N	F	O	V	Q	N
Z	V	K	L	O	B	N	E	A	E	I	I	Y	O	Ő
N	A	N	D	R	Q	Y	D	I	V	O	R	N	G	S
P	L	Q	A	N	B	V	Y	V	E	X	O	S	O	Z
D	Á	U	O	I	N	E	G	A	X	W	P	E	B	I
P	N	S	R	S	X	S	W	M	F	U	F	L	J	R
Z	Y	E	C	T	T	S	U	V	A	C	B	Y	I	O
E	H	K	K	Á	Z	Z	K	T	P	D	W	E	H	M
X	A	S	B	R	L	Ő	Q	X	Z	D	F	M	L	Q
J	J	S	E	N	O	Y	R	U	S	L	A	K	Á	C
A	V	V	H	I	X	E	I	R	N	C	X	Ó	C	Y
Y	M	H	C	C	R	D	X	V	X	W	P	R	R	U
S	F	L	L	S	C	U	K	L	H	C	X	Ó	U	O

VÉDETT NÖVÉNYFAJOK:

.....
.....
.....

TÁJIDEGEN/ INVÁZIÓS NÖVÉNYEK:

.....
.....
.....

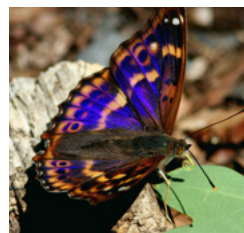

IV. ISMERJÜK MEG A FELSŐRÁKOSI-RÉTEK ÁLLATVILÁGÁT!

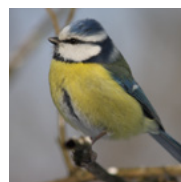
Láthattuk az előző fejezetben, hogy milyen gazdag a Felsőrákosi-rétek növényvilága, de a terület állattani szempontból is figyelemre méltó. Nézzünk pár érdekességet: az ízeltlábúak közül izgalmas ritkaság a **kis színjátszólepke** (*Apatura ilia*), vagy a kevésbé látványos, de annál értékeőbb **magyar tarsza** (*Isophya costata*), mely hazánk fokozottan védett **reliktum** endemikus szöcskeféléje. A területen a gerincesek közül, a **mocsári teknőssel** (*Emys orbicularis*), továbbá az éjszaka aktív **keleti sün** (*Erinaceus roumanicus*) és **mogyorós pelével** (*Muscardinus avellanarius*) is találkozhatunk. A terület madárvilága is kifejezetten különleges; ebből a szempontból Budapesten az egyik leggazdagabb terület, közel 200 megfigyelt madárfajával. Jellemzőes madarai a **nagy fakopáncs** (*Dendrocopos major*), a **vörösbegy** (*Erithacus rubecula*), az **ökörsem** (*Troglodytes troglodytes*) vagy a **kék cinege** (*Cyanistes caeruleus*), hogy csak néhányat említsünk a terület színpompás fészkelő fajai közül. A terület különlegessége az odvakban fészkelő **füleskuvik** (*Otus scops*), mely hazánk egyetlen vonuló bagolyfaja. A terület vízimadarai közül, többek között a **tőkés réce** (*Anas platyrhynchos*) és a **szürkegém** (*Ardea cinerea*) is gyakran megfigyelhető errefelé valamint a nádasabb területeken rendszeres fészkelő **nádi tücsökmadár** (*Locustella luscinioides*), **nádirigó** (*Acrocephalus arundinaceus*) vagy **cserregő nádiposzáta** (*Acrocephalus scirpaceus*).

Érdekesség:

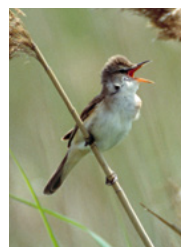
A Mátyásfüldi repülőtéren, mely a Felsőrákosi-rétek szomszédságában található, a fokozottan védett ürge (*Spermophilus citellus*) is megtalálható.

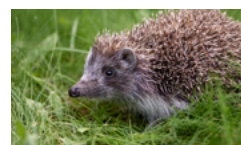
kis színjátszólepke
(*Apatura ilia*)

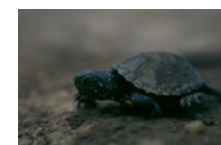
kék cinege
(*Parus caeruleus*)

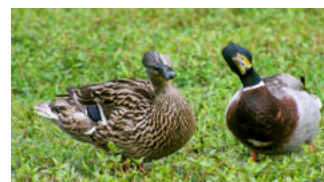
nádirigó
(*Acrocephalus arundinaceus*)

keleti sün
(*Erinaceus roumanicus*)

mocsári teknős
(*Emys orbicularis*)

tőkés réce
(*Anas platyrhynchos*)

A **mogyorós pelét** (*Muscardinus avellanarius*) madárodúkban is megtalálhatjuk, költési időn kívül szereti birtokba venni az odúkat.

A Tűzok utcánál téglalap alakú gödörsorra lehetsz figyelmes, amit piócagödörknek neveztek. Itt tenyésztették a piócákat, a korabeli orvostudomány egyik legfontosabb „gyógyítóját”. A gödörsor mára ezt a funkcióját elvesztette, de csapadékos időben megtelik vízzel, ezáltal rendkívüli kételtű szaporodóhellyé válik.

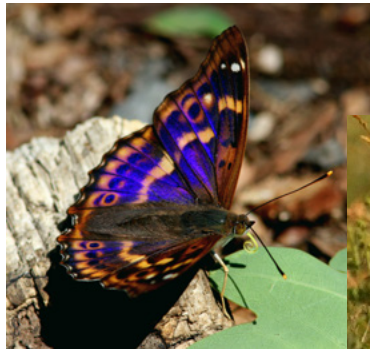

közönséges ürge
(*Spermophilus citellus*)

4. FELADAT

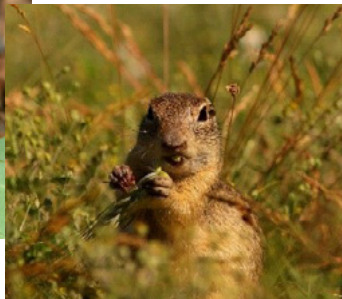
A Felsőrákosi-rétek állatvilága

Mely, a Felsőrákosi-réteken és környékén is előforduló állatok láthatók az alábbi képeken?
Mi jellemző élőhelyükre? Kösd össze az élőhelyleírásokat a hozzájuk tartozó állatok képével!

kis színjászólepke
(*Apatura ilia*)

közönséges ürge
(*Spermophilus citellus*)

mocsári teknős
(*Emys orbicularis*)

a. Elsősorban állóvizek és lassú folyású folyók mentén fordul elő. Szereti a vízi növényzettel benőtt tavakat, holtágakat, ahol a part felől észrevehetetlenül napozhat.

b. Hazánkban elsősorban hegy- és dombvidékeken él, azonban az alföldi folyók menti fűz-nyár ligeterdőkben, bokorfüzesekben is előfordul. Hernyójának tápláléka különböző fűz és nyár fajok, különösen a rezgő nyár, fekete nyár és a kecskefűz kicsorgó nedvei.

c. Rövidfűvű gyepek lakója. Előnyben részesíti a sík, nagy kiterjedésű, alföldi gyepterületeket, a homokos és löszös, kevésbé kötött talajokat, de hegyi legelőkön, kötöttebb, köves talajon is előfordul.

V. A FELSŐRÁKOSI-RÉTEKET VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

Most már látjuk, hogy a **Felsőrákosi-réteken** milyen páratlan természeti sokszínűség található, ám sajnos ezen értékeket számos veszélyeztető tényező fenyegeti. A terület 2014-től élvez védelemet, de már az ezt megelőző időkben, a terület félreeső részein megjelentek az illegális és területromboló tevékenységek. Az elmúlt évtizedekben sajnálatos módon rendszeressé vált erre a **hulladéklerakás**, az eltulajdonított fémtartalmú kábelek műanyag burkolatának égetése, melynek mérgező égésterméké feldúsult a területen. Gyakran, a lakott területről származó **zöldhulladékot** is lerakják a területen, mely többek között a tápanyag feldúsulás miatt jelenthet veszélyt. A többlet tápanyag ugyanis a növényvilág fokozatos megváltozásához vezet, amihez csak a tágtűrő fajok tudnak alkalmazkodni. A növényvilág fajszerkezetének egyúttal jár az állatvilág csökkenésével is. Tovább rontja a helyzetet a **tájidegen fajok** jelenléte, amiről a Felsőrákosi-rétek növényvilága fejezetben már hallottál. Ezek a tényezők összességében a teljes élőhelyegység leromlásához vezethetnek. Éppen ezért kiemelkedő fontosságú a Fővárosi Önkormányzat és a Természetvédelmi Őrszolgálat munkája és támogatása, a területet érintő illegális és területromboló tevékenységek megakadályozására, a lakosság szemléletformálására, valamint a tájidegen fajok visszaszorítására.

5. FELADAT

A kirándulás szabályai

Most már láthatod Te is, hogy mennyi értéket rejtenek a Felsőrákosi-rétek és mennyi veszély leselkedik a területre. Te mit üzennél az ide látogatóknak? Töltsd ki a hiányzó részeket, és írd hozzá olyan plusz információkat, amelyek szerinted fontosak a terület megóvása szempontjából!

ÍROTT ÉS ÍRATLAN SZABÁLYOK KIRÁNDULÓKNAK!

- Kirándulásunk során ne térjünk le a útról!
- A területen quaddal, terep-motorkeréppárral, segédmotoros keréppárral, motorkeréppárral közlekedni tilos! A területen üdülés, sportolás és kirándulás céljából emberi erővel hajtott keréppárral, lóval, lóval vontatott járművel saját felelősségére bárki tartózkodhat, de a természetes életközösségben, talajban és a létesítményekben nem okozhatnak kárt, illetve nem zavarhatják indokolatlanul az ott tartózkodók (pl. gyalogosok, kirándulók) pihenését.
- kizárólag kijelölt helyen szabad gyűjteni.
A Felsőrákosi-rétek nem rendelkezik ilyen területtel, itt tiltott e tevékenység!
- A természetvédelmi területen tilos az (növények és állatok) és azok élő-, táplálkozó- valamint szaporodó helyeinek zavarása, veszélyeztetése, elpusztítása! A védett növények és állatok gyűjtése is törvényellenes.
- tilos! A kirándulás során keletkezett hulladékot kérjük, minden esetben vigyük magunkkal, ne terheljük vele az életközösséget!
- Egyéb fontos szabályok:
-
-

VI. MIT TEHETÜNK MI A HÉTKÖZNAPOKBAN?

Ahogy az előzőekben is láthattad az életterek csökkenése miatt még fontosabbá vált, hogy otthonunkat csalogatóbbá tegyük és így barátságosabb feltételeket kínáljunk a különböző körülöttünk élő, rovar-, madár- és emlősfajok számára és ezáltal egy kis szigetet teremtsünk számukra.

Hogyan tehetjük otthonosabbá számukra a kertünket, teraszunkat vagy ablakpárkányunkat?

- Ültessünk mézelő növényeket a beporzó rovarok számára! Ha gyógy- és fűszernövényeket telepítünk, mi is élvezhetjük jótékony hatásukat!
- Ha kertünkben már magas a fű, nem kell rögtön lenyírunk, várjuk meg a virágzást és míg magot érlelnek a növények, táplálékul szolgálva a beporzóknak!
- Gondoljuk a madarakra! **Telepítsünk madárodút** a kertünkbe és gondoskodhatunk a **téli etetésükről**, **nyári itatásukról** is!
- Gondoljunk a bűvőhelyekre is! A **madarak** a **sűrű sövényekben** találnak rejtekhelyre, a **keleti sün** egyik kedvence a **komposzt domb**, a **beporzók** kedvenc rezidenciája pedig a **rovarhotel**!

Ha érdekel bővebben a téma, nézz utána itt: https://mtvsz.hu/dynamic/intezmeny_zoldites.pdf

Gondoltad volna, hogy

MINDEN HARMADIK FALAT ÉTEL- HEZ A BEPORZÓKNAK KÖSZÖN- HETŐEN JUTHATUNK HOZZÁ?

Becslések szerint a termesztett növényfajaink 60%-a igényli az állati beporzást. A rovarvilág képviselői ezen kívül még rengeteg hasznos munkát végeznek.

Javítják a talajt és csökkentik más rovarfajok elszaporodását. Mindemellett kertünket is színesítik, gondoljunk a lepkék színes megjelenésére. Hogy élvezhessük társaságukat, érdemes egy-két figyelmes ötlettel gazdagítani kertünket.

Madárodú kihelyezésével biztosíthatjuk, hogy a ragadozók ne fosztogassák olyan könnyen a fészkeket. Ha gyümölcsfákat, madarak számára fogyasztható termésű cserjéket, bokrokat ültetünk kertünkbe, biztosíthatjuk számukra a táplálékszerzést is. Télen olajos magvak, köles és alma kihelyezésével nem csak segíthetjük életbenmaradásukat, de gyönyörködhetünk is bennük. Tavasztól őszig figyeljünk rá, hogy mindig legyen kihelyezve víz, ahol felfrissülhetnek kertünk barátai.

KOMPOSZTRA- FEL!

A konyhai hulladék hasznosítására nincs is jobb mód, mint a kerti komposztáló.

A komposzt dombon a sünök is menedéket találnak, az érett komposzt pedig a virágok számára is értékes tápanyagokat tartalmaz.

6. FELADAT

Mit komposztálhatunk?

Amint látod, a komposztdomb körül jó pár szó betűi összekavarodtak, fejtsd meg mik lehetnek ezek a szavak, majd írd be a komposztládába azokat a konyhai hulladékokat, melyek szerinted komposztálhatók!

- ahumaf
- paéjérh
- delétramaék
- aloj
- acváékc
- elővdiél
- hésitcruj
- ködéhlzulald

Köszönjük, hogy velünk tartottatok és reméljük sok újdonsággal
bővült tudásotok a Felsőrákosi-rétekről!

**FOTÓ: MOLNÁR ANTAL
TÓTH ZSUZSANNA**

Köszönjük Bajor Zoltánnak, a Magyar Madártani és Természet-
védelmi Egyesület elnökének a szakmai segítségét!

1091 Budapest, Üllői út 91/b

Tel: +36 1 216 7297

info@mtvsz.hu, www.facebook.com/mtvsz

www.mtvsz.hu

